

Hoe betrouwbaar is het werken met opstellingen?

Prof. Dr. Franz Ruppert

Lezing op 16 november 2007

Groesbeek, Nederland

Basis vooronderstellingen

- De methode is ondergeschikt aan de theorie.
 - Nieuwe methoden kunnen aanzet geven tot nieuwe theorien.
-

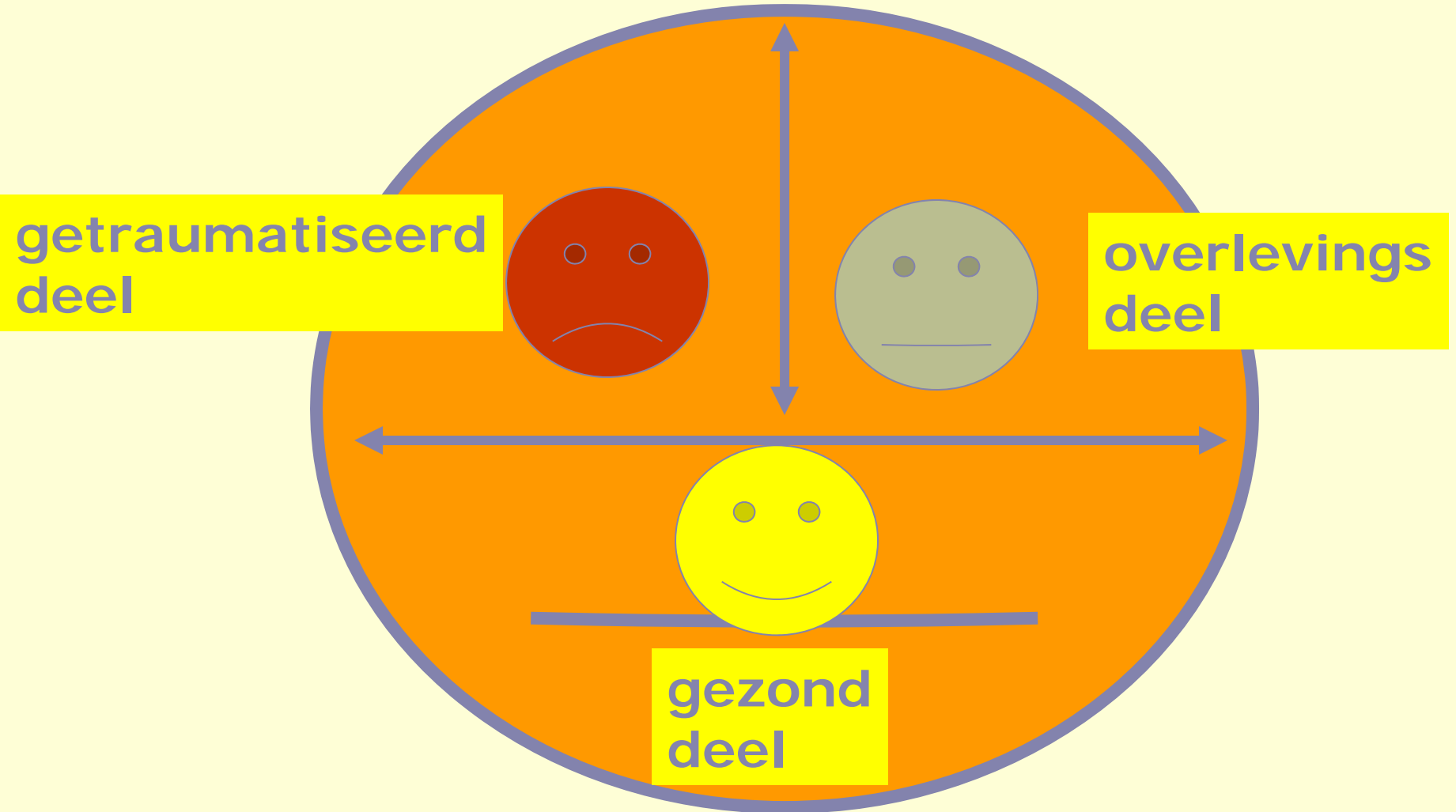

Basis van de theorie van mijn werk met opstellingen

Gevolgen van Trauma's in bindingssystemen begrijpen en veranderen

Afsplitsing van de ziel na een traumatische ervaring

Kenmerken van het gezonde deel van de ziel

- Open waarneming
 - In staat gevoelens te reguleren
 - Basisvertrouwen
 - Vermogen zich te hechten
 - Invoelingsvermogen
 - Contactbereidheid
 - Goed opmerkingsvermogen
 - Vermogen te reflecteren
 - Bereidheid verantwoordelijkheid te nemen
 - Liefde voor de waarheid
 - Oriëntatie op de realiteit
 - Hoop
-

Kenmerken van het getraumatiseerde deel

- Blijft stilstaan op de leeftijd van het tijdstip waarop het trauma plaatsvond
 - Slaat de herinnering aan het trauma op
 - Zoekt nog altijd naar een uitweg uit het trauma
 - Kan „getriggerd“ worden
-

Kenmerken van het overlevings-ik

- Verdringt en ontkent het trauma
 - Wordt bewaker van de splitsing van de ziel
 - Vermijdt
 - Controleert
 - Compenseert
 - Maakt zich illusies
-

Hechtingstrauma

Getraumatiseerd
deel van het kind

Woede

Angst

Pijn

Verdriet

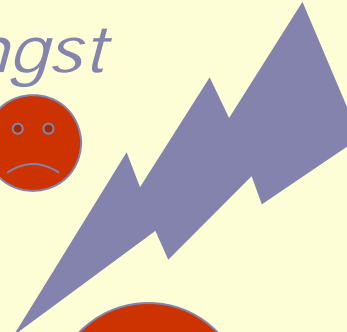

Schaamte

Schuld

*Illusionaire
liefde*

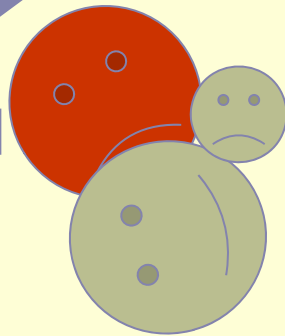

Getraumatiseerd
deel van de
moeder

Overlevings-
deel van de moeder

Symbiotisch overlevings
deel van het kind

*Aanpassing
aan de moeder
Medelijden met de
moeder*

Hechtingstrauma

Afgesplitste getraumatiseerde delen

angst, woede, pijn, verdriet, liefde, schaamte, schuld

Getraumatiseerd deel na seksueel geweld

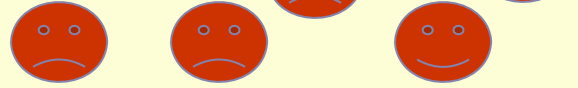
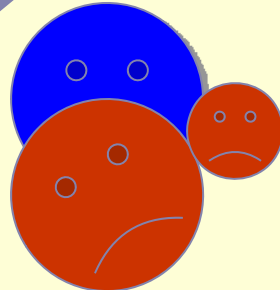
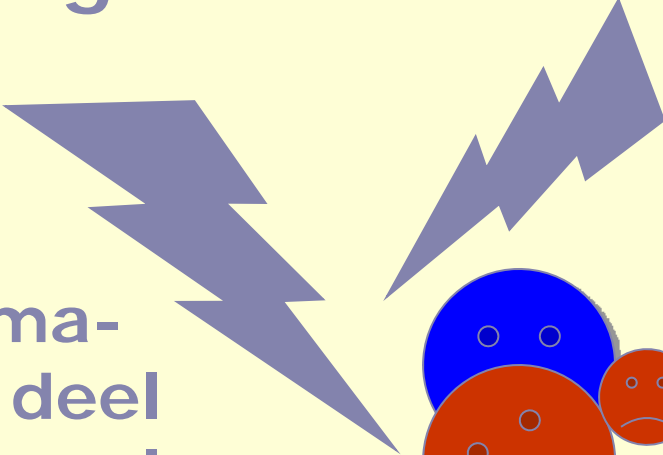
pijn, walging, schaamte

Symbiotische overlevingsdeel

*Aanpassing aan de vader
Medelijden met hem*

Overlevingsdeel na seksueel vergrijp

Idealisering van de vader

Wisselwerking
bij de toepassing van de
opstellingsmethode

Personen

Situaties

Theorieën

Methodisch
handelen

Kernvraag van de opstellingsmethode

Weergave van de
uiterlijke of innerlijke
realiteit of voorstelling
van een patient en zijn
systeem?

Aanname 1

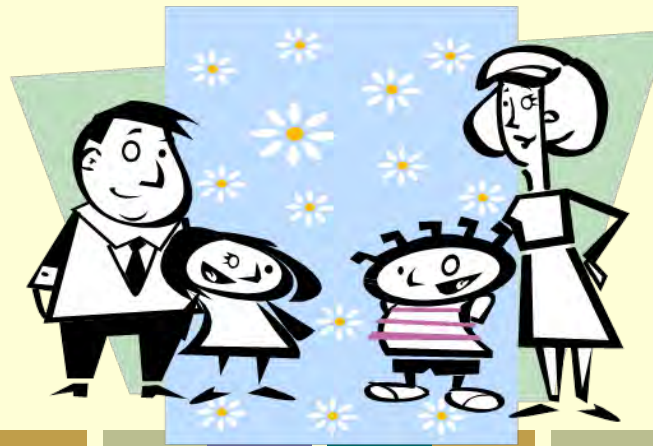
Opstellingen zijn ...

- **Levende beelden van Bindingsystemen (familie, organisatie, politieke systemen) weergegeven door niet-groepsleden van dat systeem**
- **Representaties van de innerlijke werkelijkheid van een mens door andere mensen**

Aanname 2

De opstellingsmethode laat de toestand van een bindingssysteem zien. Zij weerspiegelt de ziel van een mens.

Aanname 3

- Innerlijke ziele-werkelijkheden zijn een afspiegeling van de uiterlijke realiteit
 - Voorstellingen, fantasieën of wensbeelden over relaties en bindingen worden in een opstelling als zodanig herkend.
-

Belangrijkste vraagstellingen van het in München uitgevoerde onderzoek

1. Hoe beleefden patiënten opstellingen?
 2. Hoe betrouwbaar kunnen representanten weerspiegelen?
 3. Hoe wordt nieuwe informatie uit de opstelling verwerkt?
-

1. Beleving van eigen opstellingen

- Aanleiding voor eigen opstellingen?
 - Waar helpen eigen opstellingen voor?
 - Gerichtheid van de eigen aandacht tijdens een opstelling?
 - Betekenis van de begeleider van de opstelling?
 - Betekenis van de groep?
-

2. Beleving van de representantenrol

- In de rol komen?
 - Zekerheid in de rol te zijn?
 - Onderscheid tussen het *eigene* en het *niet eigene* tijdens de opstelling
 - Betekenis van de begeleider van de opstelling?
 - Zich los maken uit de rol?
-

3. Nieuwe informatie

- Aard van de nieuwe informatie?
 - Directe beleving tijdens een opstelling?
 - Omgang met de informatie na de opstelling?
-

Onderzoeksopzet

- 71 bevroagde personen
- Vragenlijst met 54 vragen
- Onderzoeksperiode mei 2005 – maart 2006
- 9 verschillende interviewers

Claudia Härter (Koördinatie), Katharina Anane, Eva Baier, Christina Freund, Carla Kraus, Liesl Krüger, Sabine Metz, Cäcilia Pänzinger, Monika Stumpf, Josef Telake

Statistische gegevens bij de steekproef

- **Geslacht:** 50 vrouwen, 21 mannen
- **Leeftijd:** $g = 46$ jaar ($v = 21-78$ jaar)
- **Ervaringen met opstellingen:**
 $g = 6$ jaar in contact ($v = 1-25$ jaar)
- **Eigen opstellingen:**
 $g = 6$ eigen opstellingen ($v = 1-10$)
- **Representantenrollen:** $g = 50-100$ ($v = 1-200$)

g : gemiddelde

v : variatiebreedte

Aanleidingen voor eigen opstellingen

- Algemene Psychotherapeutische vragen (conflicten binnen de eigen persoon en met andere mensen)
 - Speciale verwachtingen van de opstellingsmethode (diepere samenhang en achtergronden blootleggen)
-

Gerichtheid van de aandacht bij opstellingen

- lichaamstaal
 - uitspraken
 - **interakties**
 - gevoelens
 - oplossingsbeelden
 - analytisch of synthetisch
-

In de rol komen

- direct
 - via lichaamscontact
 - zich innerlijk vrij maken
 - zich concentreren op lichaamsgevoelens
-

Door iets van buitenaf gegrepen worden via

- lichamelijke symptomen
 - buitengewone gevoelstoestanden
 - ongewone gedragingen
 - zich opdringende beelden
 - buitengewone relationele ervaringen
 - energetische waarneming
 - bewegingsimpulsen
-

Onderscheid tussen *eigen* en *niet eigen*

- fundamentele zekerheid
 - ervaren van het verschil
 - ervaren van overeenkomsten
 - in- en uit kunnen gaan
 - betrekking op andere representanten
 - afwachten tot er helderheid komt
-

Aard van de nieuwe informatie

- Seksueel misbruik (34%)
 - Onduidelijk vaderschap (22%)
 - Doden van kinderen (18%)
-

Waarheidsgehalte van de nieuwe informatie (n=50)

- Ja: 82%
 - Deels: 12 %
 - Nee: 6 %
-

Stelling

Opstellingen zijn een
spiegel-resonantie-
methode

Verantwoordelijkheid van de
begeleiders:

Voorwaarden voor spiegel-resonantie
optimaliseren

Verantwoordelijkheid van de **patienten:**
openstaan voor de resonantie

„Ken u zelve!“

Vertaling: Wim Wassink & Margriet Wentink

Franz Ruppert (2007).
Seelische Spaltung und
Innere Heilung. Stuttgart:
Klett-Cotta Verlag.

www.franz-ruppert.de